

Părintele ARSENIE BOCA – "Sfântul Ardealului"

Mărturii – Părintele Arsenie Boca – "o viață închinată schimbării vieții noastre"

Spiritualitate - Martiri ai credinței - Dosarul de securitate al parintelui Arsenie Boca.

(sursa Formula AS)

Despre parintele Arsenie Boca am mai scris. Prea puțin, fata de amintirea pe care a lasat-o in lume, fata de forta darurilor sale duhovnicesti. Fagaraseni si cei care l-au iubit il pastreaza si acum in causul inimii, ducandu-se in noiembrie la mormantul de la Prislop, unde se inchina, saruta crucea, isi spun necazul si cer sfat parintelui, de parca, nevazut, le-ar sta in fata pe scaunul de spovedanie, asa cum era: inalt, puternic, cu ochi albastri, cu glas tunator de profet, bland cu oamenii, neiertator cu pacatul.

In ciuda oricaror indaratnice pareri, biografia parintelui a fost o pagina de calvar. Dosarul sau de Securitate, pe care nimeni nu a avut pana acum curiozitatea sa-l cerceteze, dezvaluie o realitate cumplita: urmarit si hartuit ca un hot, Arsenie Boca trebuia sa fie intinat moral. Pe dosarul de urmarire operativa nr. 564, colonelul Gheorghe Craciun scria: "A se strange material compromitator contra lui Arsenie Boca", adaugand apoi, intr-un raport separat: "Arsenie Boca este un element ostil si dusmanos regimului, care cauta sa deruteze oamenii de la munca, infiltrandu-le in suflet misticismul si fanatismul, speculandu-le in acelasi timp ignoranta. Fata de cele de mai sus s-au luat masuri pentru a se face o retea informativa serioasa in mediul acestuia, in sensul de a trimite la el elemente bine instruite, eventual travestite (adeseori in monahii si monahi, n.n.), care sa caute a-l compromite (...) Mutarea lui Arsenie Boca in alta parte nu rezolva problema, atata vreme cat nu e compromis".

Acuzat de toate relele pamantului (inclusiv legionarism), parintele va fi arestat in mai multe randuri si condamnat la doi ani de Canal, intr-un proces cu usile inchise. Motivul: omisiune de denunt si misticism. In tot acest timp, implinind parca vorbele din Biblie, parintele s-a daruit chiar locurilor de pedeapsa si surghiun: Prislop, Draganescu (biserica pe care a pictat-o integral), Schitul Maicilor. Surghiunul vremurilor atee razbate din fiecare pagina a dosarului, invaluind fapturna parintelui cu aura stralucitoare a martirului intru Hristos.

Acatiste si scrisori arestate

Ceea ce te frapeaza rasfoind dosarul parintelui este multimea anexelor. Sute de acatiste si de scrisori nu au mai ajuns niciodata la destinatar. In schimb, pe fiecare plic o mana vigilenta mazgalea un ordin: "A se urmari operativ semnatarul". La suferinta parintelui, Securitatea a adaugat mereu, ca o drojdie imunda, suferinta nevinovata a credinciosilor, a celor care ii cereau disperat ajutor.

Din delatiuni si rapoarte rezulta ca Arsenie Boca era urmarit pas cu pas, zi si noapte, prin prieteni sau simpli observatori, in biserica sau pe strada, in atelier sau in intimitate. Cu o precizie diabolica, paginile dosarului recompun zile intregi din viata parintelui: la ce ora a iesit din casa, cum

Părintele ARSENIE BOCA – "Sfântul Ardealului"

Mărturii – Părintele Arsenie Boca – "o viață închinată schimbării vieții noastre"

era îmbrăcat, în ce tramvai s-a suit, ce loc a ocupat, cine a trecut pe lângă el, cine i-a adresat vreo întrebare. La coborâre, toți cei în cauză erau legitimați, puși să dea declarații. Pagini întregi cu nume și adrese: Izvor 123, Dunavat 74, Boteanu 53. Nume de oameni fără nici o vină. Alături, pagini și mai rusinoase: turnatorii pline de venin și invidie ale unor apropiați (unii preoți cu renume), care nu se sfiau să scrie: "Fachiristul Arsenie Boca"... "Paranoic ca și Sandu Tudor, care voia să îl aibă aureola de mare duhovnic."

Pare greu de crezut, dar dezordinea de ani și înscrisuri din dosar ascunde o minucie patimă de colecționare: pagini de jurnal, mici însemnări, ba chiar și tăieturi din ziare, ocazie cu care constatăm că părintele reprezenta o problemă de stat încă din 1944, când ministrul Cultelor din acea vreme, Popa Burducea (cel cu steaua și cu crucea), a dat ordin să fie anchetat. Marea spaimă a regimului era că la slujba părintelui de la Saliste participaseră țărani din 41 de sate! Autoritatea părintelui era prea mare, iar vorbele lui - o cumplită primejdie: "Să nu luați arma în mână și să apărați alte teritorii decât acelea care ne aparțin și pe care sunt clădite urme de credință românească (...). Iubiți-vă pe preoți acum, când îi mai aveți, căci va veni o vreme când nu-i veți mai avea".

La fel se întâmplă și în 1946, când părintele este anchetat pentru cele afirmate într-o predică: "Lupii vor fi sfâșiati de către oile atacate. Credincioșii, deși mai puțini ca număr, nu vor putea fi suprimați de puterea numerică a celor lepădați de credință, atâta timp cât vor sta strânsi în jurul Bisericii".

Avem conducătorii pe care îi merităm

În ciuda agramatismelor și a limbii de lemn, din dosar răzbate spaima sinceră a închizitorilor vremii, conștiința că părintele era urias, că în spatele lui se aflau mii și mii de credincioși devotați. Nu întâmplător, fiecare raport mergea direct la generalul Nicolschi, iar un exemplar la ministrul de Interne, Pintilie.

Părintele trebuia arestat cu orice chip și acest lucru se va petrece, într-adevăr, în noaptea de 15 spre 16 ianuarie 1951, când trupe speciale au impanzit dealurile Prislopului, iar șefii de gara din zonă au fost obligați să raporteze prezența oricărui călător care dorea să urce în trenul de București. Ca într-o simbolistică mistică, părintele reedita, dincolo de voința sa, scena împresurării Mantuitorului în grădina Ghetsimani - El, cu mâinile goale, în fața unui puhoi de osteni înarmați cu sulite și săbii.

Văzător cu duhul, părintele Arsenie știa ce-l aștepta. Sunt multe mărturii privind momentul arestării sau anii de Canal, cu lanțurile desfăcute miraculos de la mâini, cu disparițiile lui inexplicabile din celulă. Mai puțin se cunoaște modul demn și inteligent în care părintele a răspuns anchetatorilor: "După câțiva ani de la călugărirea mea și intrarea în preotie, mi s-a întâmplat un lucru pe care nu l-am urmarit - o mare influență în popor, o faimă de predicator și de preot. Datorită cunoștințelor pe care le

Părintele ARSENIE BOCA – "Sfântul Ardealului"

Mărturii – Părintele Arsenie Boca – "o viață închinată schimbării vieții noastre"

adunasem in vremea studiilor si pe care le aplicam unde se putea face aceasta, poporul sarea marginile aprecierii juste si ma credea exceptional de inzestrat. De nenumarate ori am incercat si mai incerc a-i mai stinge capriciile unei credinte necontrolate, cea de domeniul fanteziei, ca aceasta nu mantuie, si abia am izbutit sa-i scap de la o iubire pe care mi-o pastreaza fara sa intrebe".

Evitand toate capcanele interogatoriului, parintele se va lupta in felul sau - nu ca sa scape cu orice chip, ci sa dovedeasca adevarul misiunii sale. "Lui Nicolae Patrascu (capetenie legionara, care il cauta la manastire, n.n.) i-am dat Biblia sa o citeasca din scoarta-n scoarta, ca sa se convinga ca neamurile au (...) <<guvernele pe care le merita>>, o conducere providentiala. De sus se ocarmuiesc neamurile si se oranduiesc oamenii care sa implineasca felul cutare sau cutare de guvernare. De sus se oranduieste regimul pe care trebuie sa-l aiba neamurile. Cand regimul si-a implinit menirea sau si-a tradat-o, Providenta il schimba. Iar cel care trage la raspundere, pe neasteptate, e Dumnezeu. O mie de ani de ar trai ateul, tot pe neasteptate e tras la raspundere de Dumnezeu, ca unul care nu se astepta sa existe Dumnezeu si sa-l poata trage la raspundere." In capul paginii se lafaie apostila colonelului Birtos, de la Secretariatul Directiei Generale a Securitatii Poporului: "Informatiile trebuie adancite, creandu-se antene informative de profunzime in mediu".

"Romania e singura tara in care succesul nu are succes"

Spun unii ca parintele Arsenie nu a fost un disident, un luptator pe fata contra regimului comunist. Atunci, de ce era haituit, interzis, considerat o primejdie publica? Din dosar nu rezulta ca i s-ar fi propus colaborarea (oricum nu ar fi acceptat). In schimb, pana dupa 1965, in mai multe reprize, anchetatorii il iscodesc cu tot felul de intrebari: ce parere are despre socialism, despre situatia politica din Panama, din Cipru, din Vietnam? Ce parere are despre telepatie sau paranormal, despre Arhanghelii Mihail si Gavril? Grosolan si fara metoda, Securitatea voia sa intre in intimitatea parintelui, sa-i cunoasca resorturile de gandire, sa-si explice cumva forta spirituala si darurile teribile pe care le avea.

Pus de-a valma, cu felurite scrisuri si fara nici o ordine cronologica, dosarul lui Arsenie Boca se poate rezuma doar la un cuvânt: o panda continua. La toate ispitirile si capcanele intinse, parintele a raspuns senin, bland ca porumbelul si viclean ca sarpele. Sarac si nelegat de nici o patima, nu a lasat loc nici unui santaj. Acelasi mereu, neschimbat si vorbind de la Dumnezeu, parintele va arata intr-un singur loc ca il doare. Intr-o nota informativa din 28 martie 1967, sursa arata ca Arsenie Boca a cerut Patriarhului sa revina la Prislop. "Tine sa se duca acolo, pentru ca socoteste ca acolo este nevoie de el, in acel punct unde se intretaie influentele catolice si maghiare, ca el, fiind un bun roman si un bun ortodox, va aduce reale servicii Bisericii stramosesti si tarii prin munca sa." Cererea a fost bineinteles refuzata. Parintelui nu-i va ramane decat dorul de Prislop si o dorinta testamentara - sa fie ingropat acolo, in tinutul Hategului, in inima tarii.

Părintele ARSENIE BOCA – "Sfântul Ardealului"

Mărturii – Părintele Arsenie Boca – "o viață închinată schimbării vieții noastre"

Cu o rabdare de sfânt, Arsenie Boca nu și-a tradat niciodată legământul și haina monahală, amestecându-se în cele lumesti, în cele politice. Rabdator și resemnat, a îndurat totul - și ateismul, și jignirile personale. Doar o singură frază, preluată de la principesa Ileana, arată preaplinul de amaraciune, de suferință interioară: "România e singura țară în care succesul nu are succes".

Prin nedreptățile și umilintele la care a fost supus până la sfârșitul vieții, în 1989, destinul părintelui Arsenie Boca e un martiriu creștin. Și totuși, în mod paradoxal, prin sarguinta Securității, biografia lui se împlineste astăzi. Din dosar aflăm mai multe mărturii de credință, ba chiar și unele detalii biografice, cum ar fi bătăia soră cu moartea pe care tatăl său (un om deosebit de aspru) i-a dat-o pentru că pierdea timpul - un păcat imens, la înțelegerea căruia nu ajungi decât târziu, la bătrânețe. Bruscă, raul și suferința se transformă în lumină. Că nimeni altul, părintele a înțeles. Fără durere, nu rodeste nimic. Fără cruce, nu e cu putință mântuirea.

